

Nr 170.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående försäljning av vissa under vattenfallsstyrelsens förvaltning ställda fastigheter; given Stockholms slott den 9 mars 1928.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Carl Ekman.

Utdrag av protokollet över kommunikationsärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 9 mars 1928.

Närvarande:

Statsministern EKMAN, ministern för utrikes ärendena LÖFGREN, statsråden THYRÉN, RIBBING, GÄRDE, PETTERSSON, ROSÉN, HAMRIN, LYBERG, VON STOCKENSTRÖM.

Tillförordnade departementschefen, statsministern Ekman anför:

I skrivelse den 15 februari 1928 har *vattenfallsstyrelsen* gjort framställning ifråga om godkännande av sex, skrivelsen bilagda, under förbehåll av Kungl. Maj:ts före den 1 juli 1928 givna godkännande upprättade avtal om försäljning av vissa inom Norrfors och Sörfors byar i Umeå socken av Västerbottens län belägna, Kungl. Maj:t och kronan tillhöriga fastigheter samt därvid anfört, bland annat, följande:

Bihang till riksdagens protokoll 1928. 1 saml. 144 häft. (Nr 170.)

585 28

Genom avtal den 20 juni 1917, godkänt av Kungl. Maj:t den 30 november samma år, hade vattenfallsstyrelsen å kronans vägnar av aktiebolaget Umeå vattenfall förvärvat större delen av Norr- och Sörforsarna i Ume älv. I samband därmed förvärvade vattenfallsstyrelsen jämväl ett komplex av fastigheter, vilka enligt då föreliggande, av bolaget upprättade förslag till nämnda vattenfalls utnyttjande skulle komma att tagas i anspråk vid en blivande utbyggnad av vattenfallen.

Till komplettering av den vattenrätt, kronan genom förenämnda avtal förvärvat, hade vattenfallsstyrelsen genom köpekontrakt den 4 oktober 1919, vilket av Kungl. Maj:t godkänts den 19 mars 1920, förvärvat ²¹/₁₂₈ mantal Norrfors 3³ med tillhörande vattenrätt.

Genom det kronan tillhöriga Norrfors kraftverk, vilket tagits i drift år 1926, hade en del av den vattenrätt, som sålunda förvärvats för kronan, utnyttjats. Då emellertid utbyggnaden icke skett i enlighet med något av de tidigare upprättade utbyggnadsförslagen, hade det visat sig, att vissa områden av de fastigheter, vilka av kronan tidigare inköpts, icke behövt tagas i anspråk för den gjorda kraftverksanläggningen. Det vore även numera till fullo utrett, att samma områden icke heller erfordrades för en blivande utvidgning av kraftverket eller för anläggandet av ett nytt kraftverk, varigenom återstoden av vattenrätten skulle utnyttjas, dock att den på berörda fastigheter eventuellt belöpande vatten- och fiskerätten givetvis måste vid en försäljning förbehållas kronan.

De sålunda till försäljning föreslagna fastigheterna hade, i den mån de ej kommit till användning för vattenfallsstyrelsens räkning under byggnadstiden, varit utarrenderade, huvudsakligen i sambruk med andra områden. Å fastigheterna funnes åtskilliga byggnader uppförda, vilka till en del för sitt bestånd erfordrade ganska omfattande reparationer under den närmaste tiden. Det syntes emellertid vattenfallsstyrelsen föga antagligt, att kostnaden för dessa reparationer kunde uppvägas av en motsvarande höjning av arrendavgifterna.

Å några av fastigheterna funnes skogskomplex, vilka dock varken vore av den storleksordning eller det värde, att det syntes motiverat att bibehålla dem i kronans hand. Denna uppfattning hade vid förfrågan under hand hos domänstyrelsen bekräftats.

Vattenfallsstyrelsen hade, efter att hava infordrat anbud, träffat preliminära avtal rörande försäljning av ifrågavarande fastigheter. De köpeskillingar, vattenfallsstyrelsen därvid betingat kronan, finge anses synnerligen skäligen och motsvara i orten gängse pris.

Vidkommande de fastigheter, vilka bestode av i mantal satt jord inom Norrfors och Sörfors byar, hade från försäljningen undantagits i varje särskilt fall ett visst mindre jordområde, till vilket vid blivande avstyckning allt på vederbörande stamfastigheter belöpande vatten, vattenfall, grund, flodbotten och fiske i Ume älv skulle läggas.

Vad åter anginge de försålda lägenheterna, vore med dem icke förenad någon rätt till vattnet i Ume älv, varför det icke varit erforderligt att vid försäljningen av dem göra motsvarande undantag.

De särskilda köpevillkor, vilka hade överenskommits genom köpeavtalen, avsåge huvudsakligen sättet för köpeskillingens erläggande och rätt för styrelsen att i de försålda fastigheterna erhålla in-teckning till säkerhet för rätt att framdraga elektriska ledningar m. m.

Under återopande av vad sålunda anförts har vattenfallsstyrelsen hemställt om godkännande av följande avtal, nämligen:

ett den 6 och den 14 december 1927 dagtecknat avtal om försäljning till J. Helmer Johansson i Norrfors för en köpeskilling av 31,126 kronor av *dels* de delar av $\frac{5}{32}$ mantal Norrfors nr 6 litt. Fa (Norrfors 6³) och den därifrån avsöndrade lägenheten Norrfors 6¹¹, som å en med nr 198 betecknad ritning angivits med grön färg, *dels* ock den till nämnda fastighet hörande andelen Norrfors 7¹⁶ av kronoöverloppsmarken nr 7, som till läge och gränser angivits med grön färg å en med nr 199 betecknad ritning;

ett den 6 och den 14 december 1927 dagtecknat avtal om försäljning till ovannämnde Johansson för en köpeskilling av 1,000 kronor av de delar av fastigheten $\frac{9}{128}$ mantal Norrfors nr 6 litt. Fb (Norrfors 6⁶), som till läge och gränser angivits med gul färg å en med nr 188 betecknad ritning;

ett den 31 mars och den 5 april 1927 dagtecknat avtal om försäljning till Per Granberg i Sörfors för en köpeskilling av 950 kronor av ett område om 1,3960 hektar av en lägenhet om 14,6930 hektar (Sörfors 7⁷), avsöndrad från $\frac{11}{120}$ mantal Sörfors nr 7, vilket område närmare angivits med gul färg å en med nr 179 betecknad ritning;

ett den 31 mars och den 4 april 1927 dagtecknat avtal om försäljning till C. A. Forsgren i Sörfors för en köpeskilling av 1,500 kronor av ett område av omkring 1,0980 hektar av lägenheten Merkurieskiftet nr 1 om 2,075 hektar (Sörfors 9¹⁰), avsöndrad från $\frac{7}{128}$ mantal Sörfors nr 9, vilket område angivits med gul färg å en med nr 178 betecknad ritning;

ett den 21 och den 23 november 1927 dagtecknat avtal om försäljning till Nils Andersson i Sörfors för en köpeskilling av 1,400 kronor av de delar av fastigheten $\frac{3}{256}$ mantal Sörfors nr 2 (Sörfors 2¹⁹), som å en med nr 197 betecknad ritning angivits med gul färg; samt

ett den 16 och den 30 juni 1927 dagtecknat köpeavtal om försäljning till Edvard Lundgren i Norrfors för en köpeskilling av 800 kronor av ett område om 4,66 hektar av fastigheten $\frac{21}{128}$ mantal Norrfors nr 3 Litt. Ca (Norrfors 3³), vilket område närmare angivits med grön och gul färg å en med nr 115 betecknad ritning.

Domänstyrelsen har i utlåtande den 24 februari 1928 meddelat, att med hänsyn till domämfondens intressen intet vore att erinra mot försäljning av ifrågavarande fastigheter.

Enär ifrågavarande fastigheter av vattenfallsstyrelsen icke anses nu eller framdeles erforderliga för vattenfallsverket och så vitt känt ej heller behövas för annat statligt ändamål, samt de överenskomna köpevillkoren synas skäliga, synes skäl till erinran mot försäljningarna icke föreligga.

Jag tillåter mig erinra därom, att 1924 års riksdag i skrivelse den 7 maj 1924, nr 137, anmält, att riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts i proposition nr 32 gjorda framställning, medgivit, att vattenfallsstyrelsen finge enligt de föreskrifter, som av Kungl. Maj:t komme att utfärdas, intill utgången av år 1929 försälja eller bortbyta tomter och områden från de under styrelsens förvaltning ställda fastigheter.

Kungl. Maj:t äger således befogenhet att utan riksdagens hörande i viss utsträckning medgiva försäljning av under vattenfallsstyrelsens förvaltning ställda fastigheter. De fastigheter, om vilkas försäljning nu är fråga, omfatta emellertid, efter vad jag inhämtat, icke mindre än sammanlagt omkring 125 hektar, varav omkring 100 hektar belöpa å de genom ovan-

Departemen
chefen.

nämnda den 6 och den 14 december 1927 dagtecknade avtal försålda delar av $5/32$ mantal Norrfors nr 6, litt. Fa m. m.; och torde med hänsyn till försäljningarnas omfattning frågan böra underställas riksdagens prövning.

Köpeskillingarna för de försålda fastigheterna, sammanlagt 36,776 kronor, torde inlevereras till riksgäldskontoret och tillföras reservationsanslaget för inköp av vattenfall och fastigheter samt utförande av nyanläggningar.

Jag får således hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

godkänna i statsrådsprotokollet omförmälda sex köpeavtal angående försäljning av vissa under vattenfallsstyrelsens förvaltning ställda fastigheter i Norrfors och Sörfors byar i Umeå socken.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten lämna bifall samt förordnar, att proposition i ämnet av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Fredric Hawerman.